

[Finansministeren.]

virksomheder inden for en branche er meget bekymret for den omlægning, der skal finde sted, medens andre virksomheder er meget stærke tilhængere af den. Jeg tror ikke, man behøver at tænke sig så meget om for at forstå, hvorfor man kan finde disse forskelligheder. Det er jo således, at nogle virksomheder føler, at de i højere grad end andre er i stand til at optage konkurrencen både med andre virksomheder her i landet og med den import, der kan komme fra udlandet. Derfor forstår jeg udmærket godt de bekymringer, der kan gøre sig gældende inden for den enkelte virksomhed. Men jeg må sige, at for beskæftigelse og produktion og for branchen som helhed er den enkelte virksomheds synspunkt ikke afgørende. Det afgørende er, hvordan branchen som helhed kan klare sig. Men går vi til branchen som helhed, går vi f. eks. til jern- og metalvareindustrien som helhed, må vi være klar over, at jern- og metalvareindustrien er mange forskellige ting. Der er virksomheder, som udelukkende producerer for hjemmemarkedet; der er virksomheder, som producerer for hjemmemarkedet i konkurrence med importen, og så er der virksomheder, som stort set blot eksporterer. Og tager vi f. eks. modsætningen mellem de rene hjemmemarkedsvirksomheder og dem, der kun eksporterer, er det ganske åbenbart, at der er forskelligt syn på, hvorledes en toldlov skal se ud. Vi har prøvet at tilgodese, så godt som det nu er muligt, de forskellige interesser.

Ekспортindustriernes interesse er tilgodeset ved nedsættelse af tolden på alle råvarer og halvfabrikata, også ved nedsættelse af tolden på en lang række varer, der ikke produceres her i landet. Derimod er det klart, at skal vi tilgodese hjemmemarkedsindustriens interesser og gå ret højt op med toldsatserne, kan vi risikere, at det nok generer den import, der skulle komme, men det kan også være ubehageligt for den eksportindustri her i landet, der skal overtage varer fra den pågældende hjemmemarkedsindustri. Jeg har blot ville nævne dette, for at man skal forstå, at det ikke er så ligetil at tilpasse forhøjelser og nedsættelse i toldsatserne, når man tænker på det grundlag, man har.

Med hensyn til priser og forbrug synes jeg det skal slås fast — jeg tror, handelsministeren vil gå mere ind på det, jeg vil blot nævne det — at man ikke uden videre kan sige, som der var en tilbøjelighed til i går, at enhver toldforhøjelse efter dette forslag vil betyde en prisforhøjelse i forhold til det bestående. Tværtimod, hvis der er importregulering, vil lovforslagets satser i langt de fleste tilfælde, også i de tilfælde, hvor der er tale om toldsatser på 20-25 pct., formentlig betyde prisnedsættelse i forhold til det bestående, fordi en importregulering, hvis den er fuldstændig, ville have betydet prisforhøjelser, som på mange punkter var gået langt herudover. Derfor er det ikke forkert, når man siger, at den omlægning fra importregulering til told, som nu foregår, er en yderligere liberalisering af udenrigshandelen.

Endelig må jeg lægge vægt på, at netop i den situation, vi går ind i, er vi interesseret i, at disse hæmmende virkninger på prisudviklingen finder sted. Det er åbenbart, at hvad der end kan siges, når man betragter den enkelte virksomhed, betragter priser og forbrug, er det den samlede vurdering, der er afgørende. Det kan være interessant at sige til forbrugerne, at på grund af omlægning i toldsatser o. s. v. bliver priserne lavere. Det, forbrugeren lægger vægt på, er, om han har noget at købe for, og så vender vi igen tilbage til problemet om, hvorvidt det, vi nu foretager os, kan siges samlet at indebære fare for, at produktion og beskæftigelse skal gå ned her i landet. At det kan indebære fare for, at den enkelte virksomhed kan blive udsat for vanskeligheder, og at vi skal hjælpe på disse tilpasningsvanskeligheder, er ganske åbenbart. Der må vi stille det spørgsmål og hver for sig prøve på at besvare det, så godt vi kan: hvorfor skulle en omlægning af vor handelspolitik isoleret medføre nedgang i den hjemlige økonomiske aktivitet, når denne omlægning finder sted samtidig med, at vi går ind i et større marked? Er der særlige omstændigheder i dansk økonomi, der skulle medføre, at vi, når vi går ind i det større marked og der er god aktivitet i dag ude omkring, og vi har håb om, at det, at vi går sammen, kan bidrage til endnu større aktivitet, netop herhjemme isoleret skulle få nedgang,